

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OP.050.47.2024.AK
3488141.13781986.11132860
Warszawa, 26-11-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Interpelację Posłanki Agnieszki Ścigaj z dnia 15-11-2024 r. w sprawie wdrożenia systemu kaucyjnego, znak: K10INT6094, poniżej przedstawiam stosowne wyjaśnienia.

- 1. Zmiana terminu uruchomienia systemu kaucyjnego na 1 października 2025 r. nie zadowala samorządów, które twierdzą, że system kaucyjny powinien zostać uruchomiony dopiero po wcześniejszym wdrożeniu systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta, albowiem w innym przypadku naraża samorządy na utratę przychodów. Jakie jest stanowisko resortu w tej sprawie?***

Zgodnie z protokołem ustaleń nr 45/2024 posiedzenia Rady Ministrów w dniu 29 października 2024 r., Rada Ministrów, po dyskusji, przyjęła projekt ustawy obejmujący przesunięcie terminu uruchomienia systemu kaucyjnego na 1 października 2025 r. oraz zdecydowała o skierowaniu projektu do Sejmu. W dniu 21 listopada 2024 r. w głosowaniu Sejm RP przyjął nowelizację ustawy o zmianie ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (druk sejmowy nr 760, 834 i 834-A). Obecnie ustawa została skierowana do rozpatrzenia przez Senat RP. Zmiana terminu uruchomienia systemu stanowi rozwiązanie kompromisowe wychodzące naprzeciw apelom podmiotów zaangażowanych w tworzenie systemu kaucyjnego: organizacji branżowych, przedstawicieli handlu jak i przez przyszłych operatorów systemu kaucyjnego.

Przedstawiciele jednostek handlowych wskazywali na potrzebę zapewnienia dodatkowego czasu na dostosowanie pomieszczeń i zmianę procedur w zakresie zbierania opakowań w sklepach. Podmioty wprowadzające na rynek napoje w opakowaniach, wnioskowały o dodatkowy czas na wybór operatora w stabilnym systemie prawnym oraz zmianę etykiet na swoich towarach zgodnie ze wskazanym w przyjętej ustawie wzorem. Operatorzy podkreślali, że obecnie zmienne, a tym samym niepewne otoczenie legislacyjne związane z kontynuacją prac w Parlamencie nad projektem ustawy nie jest komfortowe do podpisywania umów z wprowadzającymi. Przesunięcie terminu startu systemu pozwoli branży na zakończenie przygotowań do uruchomienia systemu a wprowadzającym i jednostkom handlowym zaplanowanie płynnego wejścia do utworzonych systemów.

Dodatkowe 9 miesięcy przygotowań pozwoli nie tylko na dostosowanie się rynku do nowych wymogów ale także pozwoli na prowadzenie kampanii informacyjnych mających na celu zbudowanie większej świadomości konsumentów. Z drugiej strony uruchomienie systemu jeszcze w 2025 r. pozwoli wprowadzającym i operatorom na rozpoczęcie działalności

w systemie kaucyjnym w pierwszym roku obowiązywania unijnych poziomów selektywnego zbierania opakowań i odpadów opakowaniowych.

Wprowadzenie systemu kaucyjnego wpłynie na zwiększenie poziomów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i ich recyklingu. Według aktualnych danych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi w 2022 r. wiele gmin nie osiągnęło wymaganego poziomu recyklingu odpadów komunalnych. W roku 2023 liczba gmin, które nie osiągnęły wymaganego poziomu jeszcze wzrośnie a mieć należy na uwadze, że w kolejnych latach następuje znaczny wzrost wymaganego do osiągnięcia poziomu recyklingu: 45% w 2024 r. oraz 55% w 2025 r. Dokonywane przez mieszkańców zwroty odpadów opakowaniowych w ramach systemów kaucyjnych zwiększać będą poziom selektywnego zbierania, a w kolejnym kroku również recyklingu, który będzie mógł zostać zaliczony do poziomów recyklingu odpadów komunalnych zapewnianych przez gminy. Dane ze sprawozdań za 2025 r. przygotowywane przez podmioty prowadzące systemy kaucyjne będą przekazywane do gmin, które będą mogły uwzględnić wskazane poziomy recyklingu w swoich sprawozdaniach. Z uwagi na wysoką skuteczność selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych w krajach europejskich (wydajność ok. 90%), wdrożenie systemu kaucyjnego wpłynie pozytywnie na możliwość osiągania przez gminy wymaganych poziomów recyklingu, a tym samym unikania ewentualnych kar finansowych za niezrealizowane cele. Pozyskiwany będzie czysty surowiec, który będzie mógł być stosowany do produkcji kolejnych opakowań, w tym do kontaktu z żywnością – czego nie można osiągnąć w systemie pojemnikowym, ze względu na zanieczyszczenie surowca. Włączenie samorządów w działania wspomagające rozwój systemu kaucyjnego będzie istotne dla zapewnienia powszechności systemu. Ministerstwo liczy na współpracę gmin z operatorami systemu w zakresie organizacji punktów zbierania odpadów opakowaniowych, a także prowadzenia działań informacyjnych dla mieszkańców i przedsiębiorców na swoim terenie.

2. Jak wygląda postęp prac nad systemem ROP?

W dniu 30 listopada 2022 r. Komisja Europejska przedstawiła nowe, ogólnounijne przepisy dotyczące opakowań i odpadów opakowaniowych – projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmieniający rozporządzenie (UE) 2019/1020 i dyrektywę (UE) 2019/904 oraz uchylający dyrektywę 94/62/WE, zwany dalej „PPWR”, które mają 3 główne cele:

- zapobieganie powstawaniu odpadów opakowaniowych (zmniejszenie ich ilości, ograniczenie zbędnych opakowań i promowanie rozwiązań w zakresie opakowań wielokrotnego użytku i wielokrotnego napełniania),
- podniesienie jakości recyklingu (do 2030 r. wszystkie opakowania na rynku UE będzie można poddać recyklingowi w sposób ekonomicznie opłacalny),
- zmniejszenie zapotrzebowania na pierwotne zasoby naturalne i stworzenie dobrze funkcjonującego rynku surowców wtórnych, poprzez obowiązkowe cele wykorzystania w opakowaniach tworzyw sztucznych pochodzących z recyklingu.

PPWR ma formę rozporządzenia, które po przyjęciu jako wiążący akt ustawodawczy będzie stosowane w całości na obszarze Unii Europejskiej. PPWR będzie miało zastosowanie do wszystkich opakowań wprowadzanych do obrotu w Unii Europejskiej oraz do wszystkich odpadów opakowaniowych, niezależnie od rodzaju opakowania lub zastosowanego materiału.

W odniesieniu do systemów ROP dla opakowań, PPWR stanowił będzie *lex specialis* w stosunku do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów. Oznacza to, że przepisy dotyczące ROP zawarte w PPWR

powinny mieć pierwszeństwo przed wszelkimi sprzecznymi przepisami dyrektywy 2008/98/WE.

Prezydencja Rady i przedstawiciele Parlamentu Europejskiego w dniu 4 marca 2024 r. osiągnęli wstępne porozumienie polityczne w sprawie PPWR. Tekst kompromisowy PPWR zatwierdzony został na posiedzeniu Komitetu Stałych Przedstawicieli w dniu 15 marca 2024 r., natomiast w dniu 24 kwietnia 2024 r. znaczną większością głosów na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego przyjęto tymczasowe porozumienie. Kolejnym krokiem jest weryfikacja prawno-lingwistyczna. Oczekuje się, że Parlament Europejski nowej kadencji jesienią potwierdzi jeszcze raz w głosowaniu tekst PPWR, następnie odbędzie się głosowanie w Radzie. Szacuje się, że do końca roku PPWR powinien zostać przyjęty i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

W związku z powyższym Ministerstwo Klimatu i Środowiska oczekuje na zakończenie prac nad PPWR na poziomie Unii Europejskiej przed rozpoczęciem krajowego procesu legislacyjnego, niemniej jednak aktualnie trwają prace wewnętrzne nad wypracowaniem nowego modelu ROP oraz założeniami ustawy.

Projekt ustawy będzie miał na celu dostosowanie funkcjonujących w Polsce systemów ROP dla opakowań (ustanowionych przepisami ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi) do zmian wprowadzonych w art. 8 i 8a ww. dyrektywy. System ROP oznacza zestaw środków podjętych przez państwa członkowskie w celu zapewnienia, aby producenci produktów ponosili odpowiedzialność finansową lub odpowiedzialność finansową i organizacyjną na etapie cyklu życia produktu, gdy staje się on odpadem. Dotychczasowe rozwiązania w zakresie ROP nie sprawdziły się, obecny system nie motywuje producentów do ekoprojektowania, gminy mają trudności z realizacją celów w zakresie recyklingu i składowania, a na rynku obserwuje się wiele nieprawidłowości, w szczególności w zakresie wystawiania dokumentów potwierdzających wykonanie recyklingu.

Nowe regulacje mają na celu zapewnienie:

- stabilnego finansowania gospodarowania odpadami w gminach oraz bardziej sprawiedliwego podziału kosztów, zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”,
- skuteczności w osiąganiu celów recyklingu i składowania, a także ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów opakowaniowych,
- motywowanie uczestników systemu, w tym wprowadzających do ekoprojektowania opakowań, samorządów do osiągania celów w zakresie recyklingu i składowania, przedsiębiorców gospodarujących odpadami do ciągłego doskonalenia procesów oraz mieszkańców do efektywniejszej segregacji odpadów.

3. Kiedy Ministerstwo przedstawi projekt przepisów w tej sprawie, bo już kilka razy przekładano termin ich publikacji?

Propozycja ogólnych założeń nowego systemu ROP została przedstawiona przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska w dniu 18 września 2024 r. podczas XXI posiedzenia Zespołu doradczego Ministra Klimatu i Środowiska do spraw systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami. Następnie członkowie zespołu doradczego przekazywali pisemne pytania oraz uwagi przedstawionego projektu założeń nowego systemu ROP, które zostały omówione na XXII posiedzeniu zespołu doradczego w dniu 10 października 2024 r. Ze względu na potrzeby przeprowadzenia dodatkowych analiz i porównań w zakresie przygotowanej propozycji dopiero po zakończeniu konsultowania przedstawionego modelu ROP w ramach zespołu doradczego rozpoczną się prace nad projektem ustawy.

W dniu 25 listopada 2024 r. odbyło się posiedzenie Zespołu doradczego Ministra Klimatu i Środowiska do spraw systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami, poświęcone wyłączenie stronie samorządowej. W czasie spotkania przedstawiciele administracji samorządowej przedstawili stanowisko do zaproponowanych rozwiązań w zakresie ROP. Mam nadzieję, że prowadzenie uzgodnień i włączanie podmiotów zainteresowanych od wczesnego etapu uzgodnień wpłynie pozytywnie na przygotowywane rozwiązania legislacyjne.

4. Czy jest realne wprowadzenie systemu ROP przed uruchomieniem systemu kaucyjnego?

Podkreślenia wymaga, że nie jest planowane dalsze odsuwanie wejścia w życie terminu uruchomienia systemu kaucyjnego i uzależnianie jego uruchomienia od postępu prac nad systemem ROP dla opakowań. Tematyka ROP jest poruszana na posiedzeniach Zespołu doradczego Ministra Klimatu i Środowiska do spraw systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki odpadami. Aktualnie trwają prace wewnętrzne nad wypracowaniem modelu ROP oraz założeniami ustawy.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

dw. Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.